

Tomáš Herynek U VLTAVY

• 22. 2. – 1. 4. 2019 •

Tomáš Herynek se narodil v roce 1970 v Olomouci, od roku 1992 žije a pracuje v Praze. Vyučen jako dřevo-kovo modelář a nyní zaměstnán jako mistr truhlárny v České televizi. Ve fotografii je autodidakt. Fotografovat začal na počátku devadesátých let a vážněji od roku 2007. Oblasti jeho fotografického zájmu jsou krajina městská i volná, reportáž, portrét, člověk ve městě a sport. Jeho fotografie byly publikovány v Lidových novinách, v časopisech Foto-Video, Listy, Host, v katalogích a na webech. Samostatně vystavuje od roku 2009.

Samostatné výstavy:

- 2009 – Divadlo Hudby Olomouc / Bytosti blízkého druhu
- 2010 – KC Novodvorská, Praha / Polapeno okem
- 2011 – Galerie J. Jílka, Šumperk / Bytosti blízkého druhu II.
- 2013 – Galerie J. Sudka na Úvoze, Praha / Ze série U Vltavy
- 2016 – Televizní klub Rohlík, Praha / Tváře
- 2017 – Café Na Zábradlí, Olomouc / Z chodníků a pěšin

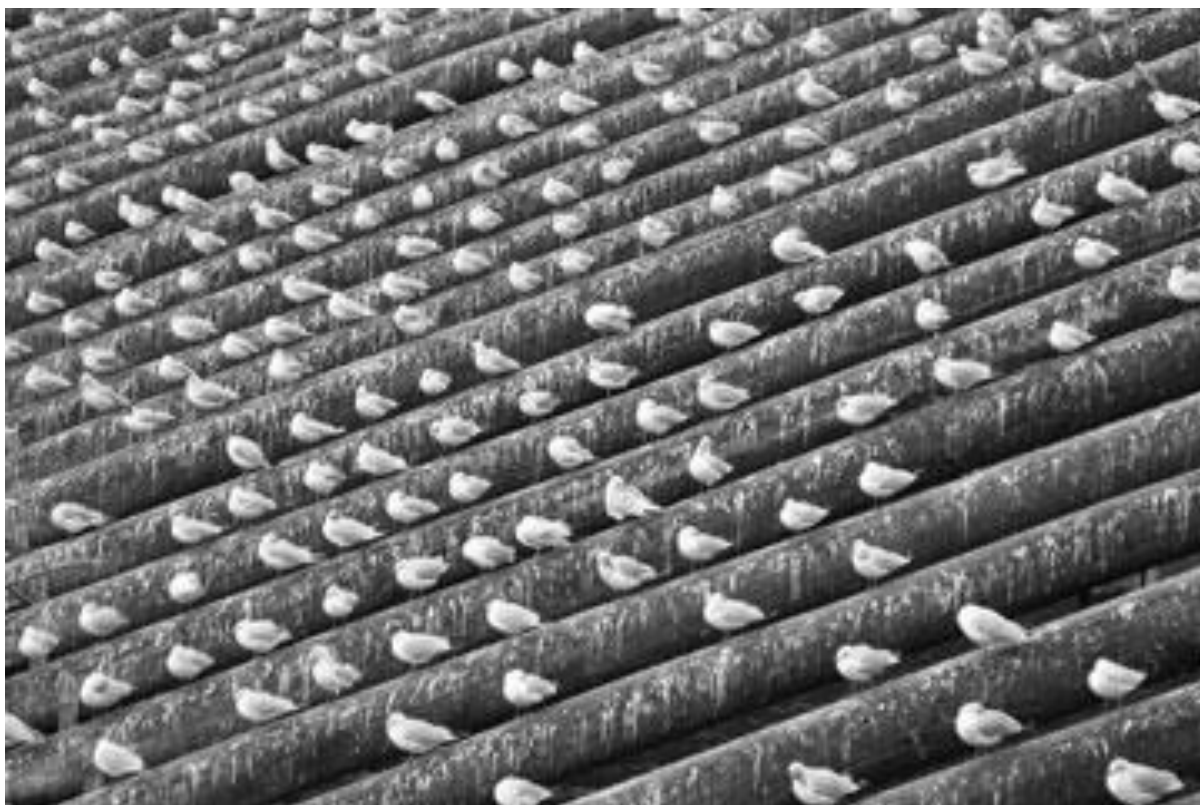
Společné výstavy:

- 2010 – Katedra sociologie a andragogiky Filozofické fakulty UP Olomouc / Lidské stáří
- 2011 – Muzeum umění Olomouc, Café 87 / Akt pod palmou
- 2011 – Galerie U Přívozu, Hradec králové / KK3
- 2012 – Zámek a Furstův sál v Dobřichovicích / KK3
- 2012 – Galerie U Přívozu, Hradec Králové / KK3, Konkrétní podzim
- 2013 – Oblastní galerie Vysočiny, Jihlava / KK3, 45let poté...
- 2014 – Městské muzeum a galerie Polička / Triáda: Pavel, Tomáš a Jan Herynkovi
- 2014 – Galerie Novákovy garáže, Hradec králové / KK3, Konkrétní podzim – Kruh
- 2014 – Národní galerie, Praha / 12. aukční salón výtvarníků Nadace Charty 77
- 2015 – Galerie Zet, Velká Bystřice / Tvor voda, bratr strom, sestra hvězda – Herynkovi.
- 2015 – Galerie Ceasar, Olomouc / Co zde sním a co zde vypiju
- 2015 – Galerie U Přívozu, hradec Králové / KK3, Konkrétní podzim – Trojúhelník
- 2015 – Galerie Ceasar, Olomouc / Aktuál 2015
- 2016 – Café Amadeus, Olomouc / Vesnice je svět
- 2016 – Muzeum východních Čech, Hradec Králové / KK3, Konkrétní podzim – Čtverec
- 2016 – Karolinum, Praha / 13. aukční salón výtvarníků Nadace Charty 77
- 2017 – Galerie Ceasar, Olomouc / Proud času
- 2017 – Galerie Ceasar, Olomouc / Aktuál 2017
- 2018 – Karolinum, Praha / 14. Aukční salón výtvarníků Nadace Charty 77
- 2018 – Galerie Ceasar, Olomouc / Aktuál 2018

Ve svých fotografiích je Tomáš Herynek velmi pozorným a velmi tichým pozorovatelem, který dokáže ve zcela běžných situacích objevit a fotograficky zachytit zamýšlené a poetické okamžiky. Osobitou hodnotou je výrazný cit pro vyváženou kompozici, díky níž se jeho fotografické obrazy ohlížejí někam do minulosti výtvarného umění, k tichu, harmonii a ke klasickým kompozičním pravidlům. Tím samozřejmě získávají jedinečnou aktuálnost, protože dnešní disharmonický svět plný napětí dokáže komentovat se zjevným klidem a uvážlivým soustředěním. Uplatnění dokonalých technických kvalit v černobílé fotografii jen zesiluje onu zvláštní polaritu mezi současnou tematikou a určitou nadčasovou poetikou vidění.

Tomáš Herynek se jednak soustředí na některé tematické celky, takže například v cyklu, který by se mohl pracovně jmenovat U vody, dokáže najít jakási rybářská zátiší, v nichž je hlavní to tiché „lovecké“ soustředění, silný kontakt s přírodním fenoménem a světelný dialog s vodní hladinou, takže teprve v druhém plánu si divák uvědomí, že fotografie jsou vlastně z Prahy. A Vltava „rybářská“ je zachycena tak, že divoký ruch města se skryl do jakési naznačené, či spíše jen myšlené kulisy. Jde tu o zvláštní soužití člověka a přírody uprostřed velkoměsta.

*Radek Horáček,
teoretik výtvarného umění a prof. na MU v Brně*

K fotografiím Tomáše Herynka

Před nedávnou dobou se mi přihlásil Tomáš Herynek, zda by mi mohl pro posouzení předložit fotografie, na nichž pracuje. Odvolal se na svého otce, sochaře a šperkaře Pavla Herynka, který nám za časů normalizace obětavě pomáhal připomínat malými výstavami v tamním Divadle hudby umělce, zapuzené z veřejnosti. Rád jsem se seznámil s jeho synem. Poznal jsem truhláře z dílen České televize, jehož soukromou zálibou se staly černobílé fotografie, zčásti portrétní a především záběry krajiny města, jež se stalo jeho domovem. Oslovily mne poetickým viděním známých míst, v nichž se odehrávají ve střídách ročních dob a světelných podmínek samozřejmé příběhy přírodního a lidského dění. Záhy bylo možné rozeznat, že nejde jen o amatérskou zálibu, nýbrž o tvůrčí program objevovat podoby života, motivovaný vrozeným básnickým zřením. Autorovi se daří proměňovat obraz běžných událostí kolem tematické osy, za níž si zvolil tok Vltavy. Ke svému prospěchu nachází ve volbě záběrů poučení v tradici české fotografie, je však zřejmé, že se v jeho práci zhodnocuje výchova k uměleckému vidění, jakou získal doma. Série fotografií Tomáše Herynka jsou začátkem tvůrčí cesty. Budiž mu přáno, aby ji podle slibných předpokladů nadále sledoval.

*Jiří Šetlík, historik umění
Text k výstavě U Vltavy v Galerii Josefa Sudka v Praze, 2013*

Cyklus U vody zaujme už na první pohled. A jak už to bývá, objevují se otázky. Čím jsou tyto „pražské maríny“ tak pozoruhodné? Je to proto, že máme tak rádi Sudkovu Prahu panoramatickou a Tomáš Herynek na tuto matici zručně navazuje, anebo je Praha prostě tak fotografická a Tomáš Herynek ji

dokáže jako umělec zachytit? Jenže při podrobnějším prohlédnutí se tyto otázky náhle zdají být nadbytečné, protože nás napadne, že Herynek „nefotografuje Prahu“, nýbrž rybáře u řeky, v řece, pod splavem, fotí člověka zaujatého živlem, svým lovem, racky odpočívající na kládách chránících most před jarními ledy – jinými slovy přes sugestivní náladu těchto černobílých scénérií Herynek nikdy nesklouzne k estetickému klišé, je vidět, „že ví, co fotí“, že tyto situace a lidi v nich zná moc dobře sám.

*David Voda,
básník a historik umění*

Tomáš HERYNEK – U VLTAVY

Výstava Tomáše Herynka v Galerii FONS je výběrem z rozsáhlého cyklu U VLTAVY, který podle slov autora vznikl od roku 2007. Inspirativní byly jeho cesty z práce na kole podél Vltavy. Nejspíš samotné práci také předcházelo pozorování a zaujetí různými motivy. Fotografie pak vznikaly někdy podle plánu, jindy spontánně. Tak jak to obvykle bývá.

Život kolem řeky a atmosféra v různých ročních obdobích zaujala v minulosti nejednoho fotografa. Na panoramatických fotografiích je známe od Josefa Sudka. Jan Reich je zachytil na několika fotografiích v cyklu Mizející Praha. Každý po svém zahrnul motivy s řekou Vltavou do svých souborů. Tomáš Herynek

se k této tradici hlásí. Už jen tím, že jeho fotografická série je černobílá. Nijak se ale nezalekl příkladu svých slavných předchůdců a přistoupil k tématu po svém.

Důležitou, mnohdy hlavní roli má na jeho fotografiích světlo. Snímky zachycují proměny světelné nálady od motivů doslova nadýchnutých světlem jako je průhled ze stínu na hrající si děti pod mostem až po podzimní melancholické záběry opuštěného přístavního mola nebo mostů v mlhavých šedích. Tónově minimalistická fotografie lodní zastávky s cedulí Praha Modřany má už surreální nádech.

Jinde využívá Tomáš Herynek k umocnění nálady snímků světelných lesků zamrzlé hladiny s bruslaři nebo odrazu stromů v tajícím ledu. Reflex Černé věže s Mánesem je použit jako výřez a při pohledu na něj nám chvíli trvá, než pochopíme, že se díváme na zrcadlený obraz. Okoukaný pohled na panorama Prahy autor podexpozicí změnil na temný obraz Kafkova Zámku nad řekou.

Fotografie velkých detailů obrací naši pozornost k harmonickému propojení stavebních prvků nábřeží s vodní hladinou. Námětem snímku se staly i moderní tvary nového mostu na pražském okruhu, který obvykle málokdo z této perspektivy vidí.

Neoddělitelnou součástí řeky jsou rackové a labutě. Jakési klišé nebo banální motiv. Na fotografiích zde vystaveného souboru však s jejich přítomností nakládá autor jinak. Na jedné z nich jsou nehybná těla racků kontrapunktem ke strohým protiledovým zábranám, jinde rackové zabydlují opuštěné přístavní molo a krk labutě na pozvánce na výstavu zase dotváří smyčku řetězu. Přítomnost vodních ptáků je na snímcích sporadická, ale vždy do nich vnáší napětí. Rackové strnule sedí a mohou zosobňovat ledacos. Podle vašeho výběru. Mohou to být milí vodní ptáci nebo také Ptáci z filmu Alfreda Hitchcocka.

Vystavený cyklus oživují fotografie, řekněme situační, s lidmi žijícími v okolí řeky. Není jich, alespoň ve vystaveném výběru, převaha. Nerozptylují pozornost a lidé na nich jsou spíše jakýmiśi statisty v celkových kompozicích. Na jedné z fotografií je i skromné selfie autora, nenápadné jako sám stín a postřehne jej jen pozorný pozorovatel. Můžeme ho pochopit třeba jako diskretní podpis vystavených prací.

Jan Adamec